

[Weikop.]

eller flere af dets enkeltheder havde fået en noget grundigere behandling, men tidsfaktoren har jo spillet en ikke uvæsentlig rolle. Både den højtærede minister og, jeg tør vel næsten sige alle udvalgets medlemmer var belastet på det tidspunkt med så mange forslag, at man faktisk måtte begrænse sig til de væsentlige punkter, og de er jo for så vidt allerede nævnt. Det væsentlige punkt var jo, som det allerede er sagt, at søge de ikke selvejende skoler, der giver videregående undervisning, ligestillet med de selvejende skoler i økonomisk henseende og at sørge for, at der ikke blev foretaget indgreb i de foreningsejede skolars virksomhed og administration.

Det er klart, at alle bestående lærlingeskoler efter lovforslagets gennemførelse automatisk godkendes og bevarer deres status og modtager ensartede tilskud, mens alene lærlingeskoler, der oprettes efter lovforslagets gennemførelse, skal være selvejende. Den videregående undervisning på ikke selvejende skoler kan altså nu efter lovforslaget få op til 100 pct.s dækning, for så vidt man følger de fastsatte bestemmelser. Jeg vil sige, at bestemmelserne om bestyrelsens sammensætning ikke kan volde nogen vanskeligheder; de er klare og ligetil.

Derimod tror jeg, selv om jeg ikke håber det, at det kan give anledning til drøftelse, hvad der forstås ved, at formuen skal tilfalde vedkommende uddannelsesformål. Det er åbenbart, at en formue, der måske gennem mange år er bragt til veje netop til uddannelsesformål — uanset denne lovgivning — ikke vil blive anvendt til andet formål, men jeg tror, der kan være forskellige opfattelser af, hvad der forstås ved uddannelsesformål. Det er åbenbart, at der ikke her er tale om en ekspropriationslov, men der skulle jo nødigt senere opstå divergencer, der vel i deres yderste konsekvens kan føre til, at man for at få større bevægelsesfrihed over for formuen nødsagedes til at gøre skolerne selvejende.

Som sagen lå i det hele, må jeg sige, at jeg var ganske klar over, at det ikke var muligt ved denne lejlighed at præcisere det stort anderledes, end det er gjort, og jeg har tiltrådt det; men så vil jeg gerne føje til, at nu gælder det om, at loven administreres så smidigt og så dygtigt, at man kan

undgå divergencer. Jeg er imidlertid også ganske overbevist om, at den højtærede undervisningsminister og de udmærkede, dygtige embedsmænd vil gøre alt for, at der skabes en gensidig forståelse, og må jeg føje til: uden smålighed og tovtækkeri f. eks. om, hvilke udgifter der må henregnes til tilskudsberettigede udgifter — også en enkelthed, som vi ikke havde mulighed for at komme ind på. Alt drejer sig om, at loven bliver et instrument, der kan formidle undervisningen gnidningsløst i forhold til myndighederne og til syvende og sidst til gavn for samtlige erhverv her i landet.

Et andet vigtigt punkt, som også er blevet berørt, er, i hvilket omfang kommunerne skulle yde tilskud til lærlingeskolerne, og man går altså nu ned fra det oprindelige forslags 40 pct. til 30 pct. af statens udgifter, som kommunerne skal udrede. Det er helt rigtigt, at jeg for mit eget vedkommende havde ønsket, at man skulle gå længere ned; jeg havde ønsket at gå ned til 20 pct., fordi man derved i modsætning til den bestående ordning — som det også er sagt — fik fastlåst kommunernes pligt til at betale og selv med de 20 pct. dog betale mere, end de hidtil har betalt. Da den højtærede minister under forhandlingerne frafaldt forslaget om kommunernes pligt til at yde tilskud til opførelse af skolebygninger og skolehjem, undlod jeg at stille ændringsforslag om, at kommunernes driftstilskud blev nedsat til 20 pct., men affandt mig med nedsættelsen fra 40 til 30 pct. Den omstændighed — det vil jeg dog gerne føje til — at kommunernes pligt til at yde tilskud til bygninger er bortfaldet, betyder jo ikke, at staten sætter sit tilskud til bygninger op. Man regner med — som det ganske enkelt er sagt her — at kommuner og andre vil være i stand til at tilvejebringe midler gennem enten tilskud, lån eller garanti for lån. Den foreslåede ændring betyder således ikke nogen større udgift for staten, men alene at der er skabt mulighed for på frivillig basis ad forskellige veje at skaffe de sidste penge til bygningerne.

Det ærede medlem hr. Peter Jørgensen sagde, at jeg øjensynlig havde skelet mere til kommunerne, end jeg havde skelet til de tekniske skoler, endskønt jeg er formand for Det tekniske Selskab i København. Må